

NAROČNINA:
Za Ameriko \$2.00
Za Evropo \$3.00
Za Cleveland po pošti \$2.00
Posamezne številke po 3 centih.

Dopr. brez podpisu in oznobičnosti se ne uprejem.
Vsa posma, dopisni in denar naj se posilja na:

CLEVELANDSKA AMERIKA,
6119 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, O.
EDWARD KALISH, Publisher.
LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Read by 15,000 Slovenci (Kraljinci) in
the City of Cleveland and elsewhere. Ad
dress letters on request.

TEL. CUY. PRINCETON 189

Entered as second-class matter January
8th 1909, at the post office at Cleveland, O.
under the Act of March 3, 1879.

No. 8. Tuesday, Jan. 26, 1915.

Kdo bo zmagal.

Sest mesecev je skoro že preteklo, odkar se je avstrijska armada navalila na Srbijo, nemška armada na Belgijo in Francosko, in danes, po preteklu pol leta kravih bojev v Evropi, je še daleč, kako da lec konec najstrašnejše vojske, kar jih pozna svetovna zgoda v.

Po zadnjih sporočilih brzjava ni danes v Srbiji niti enega samega avstrijskega vojaka, razven kar jih je ujetih in kar je bilo tam ubitih, in Nemci so danes na Francoskem na slabšem in bolj daleč od svoje ciljev kot so bili ob začetku vojne.

Rusi so napredovali. Ne samo, da zadajajo teške udarce nemški armadi, pač pa so zasedli skoraj celo Galicijo, celo Bukovino in sedaj grozijo Ogrski, ter prvi ruski polki stote že na ogrskih tleh.

V začetku vojne so bili Avstriji in Nemci bolje pripravljeni kakor zavezniki, in Nemci so na to največ računali, da bodojo s prvim udarcem zlomili odpor Francoske, potem pa začenjajo z vso silo nad Rusijo. Zato so se navalili tako silo proti Belgiji, da potem uničijo Francijo.

Nepričakovani odpor Belgijev je pa zmešal Nemcem ravnin, a Francozi so dobili čas, da so se pripravili in utrdili na vseh krajih.

V tem času so prišle tudi prve pomočne cete iz Anglie, dasiravno te čete niso bile številne, pa so kljub temu mnogo pomagale, da so zadražale nemški naval. Potem je sledil veliki nemški poraz ob reki Marne, kjer so se moralni Nemci umakniti za 65 milijonov od Pariza. Od tega časa so Nemci še vedno na enem v tem mestu. Niti za ped daleč še niso prišli od 1. septembra lanskega leta. Za okupacijo in se branijo napadov Francozov, Belgijev in Anglezov.

V zadnjem času niso Nemci nikjer več v ofenzivi: povsod so se navadili na defenzivo. To pomeni, da se je palica obrnila, in da debeli konec palice sedaj mlati nemške hrbitve.

Medtem pa Angleži marljivo vežbajo in pripravljajo za vojsko novo armado, ki bo štela nad 600.000 mož, in ki bo zamašila vse vrzeli, katera so bile povzročene zaveznikom v sedanjih bojih. Rusija ima toliko moštva, da lahko nadomesti vsako izgubo, zajedno pa je tako preskrnljena z živili, da se lahko boji neprestano.

Radi velikanske in obširne ruske zemlje, železnice v Rusiji niso tako gosto zgrajene kakor v Nemčiji, zato je pa Rusiji mnogo težje s prevozom armade in vojnih potrebsčin. Dosedaj so znali Nemci vso prednost, ki so jo imeli od boljših prometnih sredstev, tako izrabiti, da so v kratkem času na enem prostoru zbrali velikansko armado in hitro ter ostro udarili na sovražnika, toda Rusi so te nemške navele odbrili vselej z velikanskim zgubami: za Nemce, kljub temu, da so Nemci trdili, da so

Rusi zgrubili že 18.000.000 mož. Nemci pa so se znali še drugje koristiti. Imeli so na razpolago celo avstrijsko vojsko, kajti znano je, da zapoveduje nemški generalni štab avstrijski armad. Ker je zoper to nekaj avstrijskih generalov godrnalo, so morali iti v pokoj. Nemci so uporabili avstrijsko armado, da črva nemško desno krijo, a medtem so Nemci hladno-krvno prepustili, da so Rusi zasedli Galicijo in Bukovino. Nemci se ne brigajo sedaj došč za to, kaj se naredi iz Avstrije njen je glavna stvar, da ohranijo svojo kožo, zato so pa posiljali avstrijsko armado v prve boje.

To bi morali vedeti in razumeti tudi naši cesarsko kraljevi Slovenci v Ameriki, ki trobijo, da naši slovenski fantje branijo svojo slovensko domovino, dočim prelivajo svojo lovensko - katoliško - cesarsko - kraljevo kri za nemškega luteranca.

Ce je naša domovina Nemčija, tedaj je to resnica, toda ce je naša domovina Slovenija, potem naši vojaki padajo v boju za Nemce, ki nam Slovencem še nikdar niso naredili nizake dobrega, in koliko krijev so nam povzročili, to vedo ljublje, ki so se kaj učili, ki so kaj studirali, ki imajo kaj skušen, in ki so brali svetovno zgodbino, ne pa kaki penzionirani avstrijski kaproli v Ameriki, ki se danes druzgev ne vedo kot "kertaj" in "re-grutena brichtung".

Danes, ko je preteklo pol leta vojske, na temelju neizpodobitih dokazov, je naše trdnodobne preprčanje, da bo Nemčija in Avstrija premagana, in da bo končno zmaga na strani zaveznikov.

Toda koliko časa bo še do tega preteklo, in koliko milijon žrtev bo še moralno pasti za nemški molobi, tega danes nihče ne ve.

Mi nismo našim naročnikom vendar skrivali resmec, ker nismo hoteli slepariti samih sebe, pač pa smo vselej povedali, ce je bila nemška, avstrijska, francoska ali turška zmaga. Mi vemo, da so Nemci dobro pripravljeni, močni, žlavi in hrabri, mi ne tajimo, da je zaveznikom še teška pot do zmage, toda kljub temu zmaga ne bo izostala, kajti brez dvombe je, da zavezniki lahko laglje izpopolnjujejo zgube kot Nemci.

Avstriji in Nemci so do danes postavili na bojno polje najboljše moči, kar so jih imeli, in kljub temu niso drugzeli osegli, kot da so rastili malo Belgijo, podrli cerkev, klali civilne ljudi. Zato so pa na drugi strani Rusi vzelji Galicijo in Bukovino, Srbi pa stoje pripravljeni za tretji avstrijski napad, toda Avstriji se nicede ne upajo nad Srb, ker so jim 12. decembra lanskega leta dobro pokazali, kaj znajo. To je resnica, ki se pred svetom ne more zatajiti, in kdo drugače trdi, sam sebi laže.

Nic več ni danes one baha-vosti in navdušenosti, namesto tega se danes romi v procesijah, delijo se plehasti križi, kliče se Alaha, kristijanskega in luteranskega Boga na pomček, trčko da izgleda, kot da bi bilo od plehastih križev in od Boga odvisno, da se naredi ono, sčemur so se Nemci v začetku vojne tako bahali, ko so grozili, da bodojo pomandrali celi svet.

In se danes Nemci gorovijo, da se bojijo samo Boga, toda oni, ki dobré opazujejo položaj na bojišču, so že dognali, da se danes Nemci Boga manj bojejo kot zaveznikov: Boje se Rus, Francozov in Anglezov.

Za Avstrijo se pa že danes alkohol reče, da postaja vrv, katero je sama nataknila za vrat, vedno bolj tesna, in neče trati dolgo, da pomoli ven oni jezik, s katerim je strupila one, ki danes na obeh končeh vležejo za vrv, da jo zadavijo, kajtor je ona davila stoletja svoje podlanike.

Rusi nemilo pritisajo in gonijo avstrijsko vojsko, in keko so Avstrije bežali iz Belgrada in Srbije, ve vsakdo. Samo naši cesarsko - kraljevi Slovenci tega ne vedo, ki se danes krijejo: "Bog obrani, Bog obvari!"

Iz stare domovine.

Umrl so v Ljubljani, One 13. decembra: Marija Markovič, zasebnica, 74 let, Zaloška cesta 21. — 14. decembra: Eleonora Svetoda, soproga vpojenega finančnega svetnika, 71 let, Dunajska cesta 17.

V ruskem vjetništvu je gosp.

Kazimir Mulaček, adjunkt v

priški delavnici in poročnik v

črnočrniškem maršataljonu

st. 29. Od domačih pogres

je bil male dnevi pisal sestri

iz Kijeva, da je bil dne 17. no

vembra pčnoči z drugimi čaš-

niki vred vjet.

Iz Srbškega vjetništva je pi-

sal dr. Janez Sernek, zdravnik

in Celju. V katerem kraju je in-

terniran, v pismu ni povedano.

Omejitev tovornega prome-

ta na zagrebški progi Južne

zeleznice. Razglasila se, da je

Južna železnica primorana za

nekaj časa omejiti tovorni pro-

met na zagrebški progi. Tudi

že na potu se nahajajoče blago

so ustavljeni in izročeni od-

postljateljem. Odpoljili pa se

smejo tudi še v naprej; les,

premog, živina, živila, ki se

lahko pokvarijo in brzovozni

tovor.

Radi žaljenja orožnikov sta

la pred sodiščem obsojena

žirija na Turjaku. Jernej Žu-

žek, na denarno globo too 100

Dr. Fran Kocjančič, pa na to dnu

zpora.

Iz ruskega vjetništva je pisal

Josip Cerar iz Zgornjih Laz

pri St. Lambertu. Njegova rod-

bina je že mislila, da je mrtev,

ker n' bi bil od njega nobenega

glasu že od začetka septembra.

Kolera. Kakor poroča san-

itetti oddelek ministrstva no-

tranjih del 18. decembra se je

dognalo na Dunaju 3 slučaje,

v Nengasse i slučaj, v Opavi

pa z slučaja azijske kolere. V

Saybusu v Galiciji je obolel na

koker i. vojak.

Pismo slovenskega vjetnika.

Slovenski vojak, ki leži v bol-

nici na Ruskem, piše: "Kijev,

23. novembra 1914. Gotovo si

mislim, da nisem več med živimi,

a se nahajam kot vjetnik

na Ruskem. V Kijevu sem v

bolnici od 14. novembra. Bol-

an sem na nogah, a se čutim

boljšega. V Kratkom nas odpe-

ljejo v Moskvo, ker tu je malo

prostora za toliko bolnikov.

Imam se dobro ter sem se že

privadol russki jedil, zlasti ča-

ška. Imamo ga v obilici. Russki

čebč! Tu je že zapadel sneg in

je zelo mrzlo, a se bolj bo,

ko odrinemo proti starim russkim

prestolci. Kakor se sliši, nas

pot vodi dalje in sicer v Sibiri-

jo. Zelel bi pa, da bi bil skoro

mir ter da bi se zopet zdravi in

veseli sestali. V katerem kraju

je precej vročo. V Kratkom nas

Nadajevanje iz 2. strani
slovenca vognido božjo' na
Dunaju, takoj govoriti se, da je
vse na Dunaju včasih prav
tako pličeval lepe Mieke.
Osim našim avstrijskim patri-
jotom pa, ki vlečejo z Avstrijo
telo, da bi jo potegnili v
Avstrijo, da bi jim granate po-
stale nekoliko v možgane,
ali so že čisto temni. Lep po-
trav zavednim Slovencem.

Martinčev Francej.

Chicago, III. Cenjeno ured-
ništvo Cl. Am. Dovolite tudi
meni nekoliko prostora v meni
tako priljubljenem listu Cl.
Am. Dančavno se ne morem
dokaj pohvaliti z delom v na-
šem velikem mestu Chicago,
endar nekako dobro napreduju-
mo, če tudi počasi, pa gotovo.
Imamo mi Slovenci takoj dva
stavbna posojilniška dru-
štva, ki se kljub sedajnim slabi-
nim delavskim razmeram, dob-
ro in izvrstno razvijata ter sta
v veliko korist in ponos tukaj-
nih Slovencev. Zidala se bo
kmalu tudi slovenska šola. Iz-
brano je že zemljisce na 22. za-
hodni ulici in Lincoln St. na
jako lepem prostoru. Ker ima-
mo že nekaj družin, katerih
otroci govorijo samo ameriški
jezik, in niso zmožni razgovar-
ati se v naši mili slovenščini,
tako so vrli možje Slovenci,
v Chicagi dogovorili, da ne-
čajo, da bi se naša slovenščina v
Chicagi porazgubila in se mla-
dina popolnoma potujičila. Na-
miguje se tudi, da se bo sčasoma
gradil slovenski dom, kar
bi getovo povisalo ime naše-
mu narodu.

Zraven naših slovenskih tr-
govcev in obrtnikov v Chicagi,
imamo sedaj tudi gledališče
premikajočih slik, ki je najmo-
dernejše urejeno v tej okolici
in tudi zelo dobro obiskovan
od Slovencev, ki se drže izre-
ka: Svoj k svojim! Gledališče
je last Slovencev g. Jurjovica.

Tudi v učnem oziru napre-
dujemo mi chicaski Slovenci.
Imamo naše slovenske mlade-
niče, ki delajo na posti, imamo
sprevodenice, motorniane, stro-
jevodje, strojnikske, Šoferje, op-
ratorje itd. To se kaže, da ni-
smo zadnji, da se naš narod
lahko nauči, samo ako si ne-
koliko prizadeva, da posreči kaj
boljšega kot delo v tovarni.

Casopise imamo štiri, od kar
je izšlo v našem mestu glasilo
KSKJ. Kar se tiče društva, je
malo Slovencev, da ne bi bili v
tem ali onem podpornem dru-
štvu.

Nas Slovenski Sokol, cvet
lovanstva, se tudi primerno le-
po razvija. Tudi časopise pre-
biramo pogosto, in le malo

Slovencev je tukaj, ki ne bi bi-

naroceni na kateri slovenski
casopis. Cl. Amerika pa je po-
sebno priljubljena, posebno pri
onih, ki so vneti za naš sloven-
ski narod, ki ljubijo svoj pre-
mili jezik, in čula sem že od
mnogih strani: Da bi vsaj Cl.
Amerika postala dnevnik! Ta-
ko bi lahko list pogost, vsak
dan, prihajal med nas, v naše
domove in med naše družine.

Odkar je postal krvava voj-
na v Evropi, se zanima več ro-
jakov za državljanstvo, ker
torej sprevideli, da akoravno
je naš obstanek in življenje tu-
di tukaj v naši novi domovini.
Ameriki težak, vendar smo
bolj proti pod zastavo, Zjed-
jenih držav.

Ker so bolj slabí časi, je v
našem mestu na tisoče brez-
poselnih delavcev, katerih ne-
kateri se morajo preživeti kar
si. Tako je uskočilo pokraće'
nešemu rojaku Terselicu, do-
mu iz Cerkle na Dolenjskem,
za kakih \$70 vrednosti v zlat-
nem in denarju. Oba, mož in
zena, sta delala v tovarni, ko-
sta pa prišla domov, sta naški,
vse razmetano.

Jernej Pengal.

Ker vedno pazno čitam Cl.
Ameriko, sem videla, kako le-
po vrsto imamo mi Slovenci
po Ameriki raztresenih zaved-
nih, ki so v resnicu vneti
na našo slovenstvo. Ti naši
moži pokazejo, da se ni stri-
slovenski rod, kajti v Zjed-
državah lahko mislimo in pove-
mo svoje mnenje. Od tu nas
ne morejo gnati na ljubljanski
časi umreti, kakor to delajo
naši mili Sloveniji, ki je na-
pojena s plemenito krovjo na-
pravodajo, se izza časa kr-
ločnega Turka, ki je ropal.

Dve sobi, opremljeni, se oddaja-
jo v najem. 6025 St. Clair ave.
(9)

Denar, katerega plačate za
anons, le najbolje naložen.

Pozor!
Clanom dr. "Triglav" se tem
potom naznana, da se vrše
pevske vaje redno vsako sredo
zvečer ob pol deveti uri.

Objednem se vabijo vsi ljubi-
telji petja, da se tudi ude-
ležujejo pevskih vaj in s tem
povišajo milo slovensko petje.

Popolnost.

Popolnost je podlaga uspeha.
Česarkoli se polotimo, moramo
skončati popolnoma. To je po-
sebno resnica v stvarih glede
zdravja. Ce se ne počutite do-
bro, ne čakajte, dokler se vaša
slabost ne spremeni v bolezni.
Ce se počutite slab v želodcu,
ali ce ste zaprti, morate izbrati
Trinerjevo ameriško grenko
vino. V času zadostuje ne-
kaj doz, dečim v drugih slučajih
se priporoča daljše zdravljene-
ja. To zdravilo tudi rabite,
kadar zgubite apetit, imate kr-
če ali koliko. Cena \$1.00. Po-
lekarnah Jos. Triner, 1333-39
So. Ashland ave. Chicago, Ill.

Oprostite, da se mi je tako
daleč zavleklo, toda ker sem
Slovenka z dušo in telesom in
ljubim svoj slovenski rod, mi
je srce polno navdušenja za
naš narod slovenski. Pozdrav
vsem zavednim Slovencem in
Slovenkam po širini Ameriki.
Ždenka Savnik, 1701 W. 18th
Pl. Chicago, Ill.

Frontenac, Kans. Tukaj je
umrla 17. jan. zjutraj ob pol
peti uri po dolgotrajni mučni
bolezni Marija Bučar, mati Ju-
lije Markevič. Doma je bila iz
St. Ruperta na Dolenjskem.
Greča materinska ljubezen do
svječ edine hčerke je gnala
skrbno mater iz mile domovine
sem v Ameriku, želec videti se
pred smrtno dragu bitje, edine-
ga otroka. Preživelala je tukaj
dočasno 13 let. Medtem
časom je delala in naredila vse
za sreco svoje hčerke, in za
lager svojih nežnih unukov.

Kruta smrt je pretrgala nit
življenja dobrohotni ženi, ki je
nastopila 67. leto svoje starosti.
V srce segajoči prizor so se
pojavljali v hiši ob smrti
blage ženske. Obupni jok za-
lostne hčerke in nežnih unukov
je pretresal sreco celo na-
časom. Ljudje so jako ljubili po-
kojnico, ki je bila zgovorna in
dobrohotna. Bila je povsod
četno priljubljena in spoštovana.

18. januarja, en dan po nje-
ni smrti, smo jo spremili k ve-
nemu počitku. Pogreb je bil
krasen z zadušnico, ki sta jo
opravila dva duhovna. Sijaj-
na spredava se je udalečilo
mungo ljudstva. Pokopali smo
jo na pokopališču v Frontenac,
Kans. Za njo žalujejo hč. Juhi-
ja Markovič, hčerin soprog Fr.
Markovič, štiri unukinje in
njih bratrance ter mnogo dalj-
nih sorodnikov. Lahka ji bedi-
tu zemljica. M. Z.

(Uredništvo izraža cenjenu
držino Mankovič svoje iskre-
no sožalje nad zgubo dobre
mamic.)

Soba se odda za dva ali tri
fante s hrano ali brez. Priprav-
no za onega, ki dela v White
tovarni, 907 E. 70th st. (9)

Oddajo se dve sobi s hrano ali
brez, na Stannard ave. Vpraša-
se v uredništvu. (8)

OGLAS!

Naznjam vsem cenjenim rojakom in rojakinjam, da sem
odpri slasčičarno na 6707 St. Clair ave. blizu 67. ceste. Sem
Rajhenčan, pa ne Urban. Nai-
manj raje, ne tešta, najmam
brente in ne lončeta. Imam pa
vse, v to stroko spadajoče
stvari, kar si vaše sreča pozeli.

Nova odprtja bo v soboto 30.
januarja zvečer. Na razpolo-
ge gostom so igralne mize in
raznovrstna mehka pijača.

Vsek rojaki bo imel dobro po-
strežbo, po rojinski šegi. Za
obilen obisk se priporočam
vsem cenjenim rojakom. (8)

Proda se brivnica z vso moder-
no opravo in z dvema stoloma.
Prostor je posebno pripravljen
za Slovenca, v sredini naseljene.
Rent velja samo \$20.00 na
mesec s stanovanjem vred. Več
se poizve na 5801 St. Clair ave.
(9)

ZAHVALA.
Zahvaljam se vsem darovalcem
za pokojnega Fr. Škofa, poseb-
no Josipu Želetu, ki je brez-
plačno spravil ranjega k po-
činku, nadalje zahvaljuje gospodu
v vsem onem, ki so kaj dar-
ovali. (13)

Denar, katerega plačate za
anons, le najbolje naložen.

Bell East 2377 W. Cuy. Cen-
tral 6078 R. — Plin in Kisik
Uradne ure od 9-12, in od
1-5. Pondeljek, četrtek in so-
bota zvečer ob 6-8.

Naznanilo.
Rojakom v Montani naznajamo,
da je za ono kraje naš za-
stopnik Mr. Frank Klopčič, ki
je popolnoma pooblaščen po-
bitati narocino za 1st. Roj-
akom ga toplo priporočamo.
Njegov naslov je: Frank Klop-
čič, Box 181, Bear Creek,
Mont.

Dr. F. L. KENNEDY,
zobozdravnik
Dretje zob brez bolečin. Delo
garantirano. Govori se sloven-
sko in nemško. 5402 Superior
ave. vogal 55. ceste. Cleveland,
Ohio. (23-46)

IZRJENI ZOBODRAVNIK,

Dr. A. A.
KALBFLEISCH,
6426 St. Clair Ave.

Govori se slovensko in hrvatsko.
Točna postrežba. Časopisi
na razpolago. Ženake
strežnice. Edini zobozdravni-
ki urad v mestu, kjer se govori
slovensko in hrvatsko.

Uradne ure:
Od 9:30 do 11:30 dop.
Od 1:30 do 5:00 pop.
Od 6:00 do 8:00 zvečer

Telefon urada:
East 408 J.

Telefon stanovanja:
Eddy 1856 M.

Naznanilo.

Naznjam Slovencem, da od-
sedaj naprej ne bom imel več
urad na St. Clair ave. ampak
doma kakor poprej na 1105
Norwood Rd. en streljaj od
slovenske cerkve. Slovenci,
prosim vas, da kadar koli ste
namenjeni kupiti posestvo,
pridite na moj dom, in ako me
ne bo doma, lahko pustite svoj
naslov in pride takoj do vas.
Imam mnogo hiš naprodaj v
tej okolici in v Collinwoodu.
Zavarujem hiš in trgovine
prti ognju. Ako vam je nemogče
priti do mene, pokličite
telefon Princeton 1298 R.
John Žulič, 1165 Norwood Rd.
(8)

Pozor!

Prodaja se pet dobrih hiš, 3 nove
dve nekoliko starejše. Vsaka
ima prostora za dve družini,
pri eni je prirejen prostor za
trgovino. Prodajo se na ugod-
na mesečna odpaci. Lepa
prilika za Slovenca, ki ima ne-
koliko denarja. Poizvajte pri
Josip Kunčič, 395 E. 165th St.
(13)

HAROLD E. EMERICH.

Javni notar in zastopnik za za-
varovalno proti ognju. Pro-
daja zemljišč in lotov. Preskr-
bi posojila. Tel. Wood 58. Bell
Eddy 3678 J. stanovanje:
16205 St. Clair ave.

Naprodaj je blizu slovenske
cerkve tako dober trgovski
prostor po jakob nizki ceni.
Lastnik gre iz mesta. Prinese
\$200 renta na mesec. Potreba
\$5000 ali \$6000. Drugo na
mortgage in 6% Lot 56X199/4
Vprašajte na 6217 St. Clair ave.
Tel. Central 6494 R. (13)

10 for
54
Povod
na
prodaj.
P. Lorillard
Co.
New York City

Išče se Anton Buščaj, doma iz
Ceste, pri Dobrempolju. Kdor
kaj ve o njem, naj mi javi. John
Klavš, 1282 E. 55 St. Cleve-
land, O. (8)

FINO VINO

vedno dobite pri Jos. Koželu.
Belo, niagara in concord vino.
Posebno ženskam je moje vi-
no znano. Po starri navadi Jos.
Kozely, 4734 Hamilton ave.
(88-15)

Naznanilo.

Rojakom v Montani naznajamo,
da je za ono kraje naš za-
stopnik Mr. Frank Klopčič, ki
je popolnoma pooblaščen po-
bitati narocino za 1st. Roj-
akom ga toplo priporočamo.
Njegov naslov je: Frank Klop-
čič, Box 181, Bear Creek,
Mont.

Išče se Anton Buščaj, doma iz

Ceste, pri Dobrempolju. Kdor

kaj ve o njem, naj mi javi. John

Klavš, 1282 E. 55 St. Cleve-
land, O. (8)

Veliko korajže je moralno biti, da se je
apeljal naravnemu plinu iz West Vir-
ginije v Cleveland.

Veliko denarja je bilo treba.

Več kot 600 milj daleč se je moralno
položiti cevi, da je prišel naravni
plin v Cleveland, in tu niso še
omenjene postaje in razdelilni
oddelki.

Toda bila je to javna služba -- vredna
vsega truda in stroškov.

Cleveland je gorek in udoben -- z
najcencijšim in najčistejšim kuri-
vom, ki je znano.

THE EAST OHIO GAS COMPANY

Superior Ave., Opposite Hollenden Hotel
Cleveland, Ohio

Main 4866 "New Business" Dept.—Central 802

Zavarujem proti ognju in drugim nezgodam.

POSEBNOST! Varnostni bondi za društvene urad-
nike po 25c od \$100.00 na leto. — Javni notar. —
Pojasnila in nasveti zastonj.

AUGUST HAFFNER,
1203 Norwood Road.

Indelje slike za ženitve in družinske slike, otroške
slike, po najnovejši modi in po niskih cenah. Za \$3.00
vrednostnih slik (en ducat), naredimo eno veliko sliko v naravnih velikosti
zastonj.

VSE DELO JE GARANTIRANO. TM

Materina Žrtev.

Roman iz časa francoske revolucije.

Francoski spisal:
Victor Hugo.

Za Cl. Am. priredil
L. J. P.

"On nas zadružuje vso pot. Kramljat je z vsako kmečko deklino v vaseh. Vidi se mu, da je moškega spola."

"Pet let bo sedaj star."

"Povej mi, Ren-Jean, zakaj si govoril z ono malo delko v vasi?"

Otročji glas — glas dečka — odgovori:

"Poznam jo."

Zenska pa reče:

"Kaj, poznal si jo?"

"Da," odvrne deček, "zjutraj sva se skupaj igrala, in spoznala sva se."

"O, kako velik je," zakliče žena, "na kmetij smo šele tri dni, in nič večji kot moj prst, pa ima že ljubico."

Glasovi so se oddaljili. Končno pa njih jek popolnoma zamre.

DRUGO POGLAVJE.

Učesa ima, pa ne posluša.

Stari mož je sam ostal v svojem miru. Ničesar ni mislil, o ničemur ni sanjaril. Vse okoli njega je bilo tiko, mimo, zapuščeno. Nekaj zvezdic se je pokazalo na nebuh. Luna je pričela vzhajati na vzhod. Mož pa, ki je tako sam sedel na vrhu hriba je začutil nov up v svojem srcu, up, ki bi pridobil kraljem kraljestvo potom civilne vojne. Nihče ni poznal njegovega imena, bil je sam, zgubljen proti sovražniku, ne da bi bila sled puščena za njen. Zdelo se mu je, da je popolnoma osamljen, da nima nikogar več na svetu trenutek, je še manjkalo, pa bi zaspal.

Naenkrat pa plane kvišku. Nekaj je zbudilo njegovo pozornost. Zagleda se proti horizontu. Zazri se je na zvonik cerkve v Cormeray, ko se je dvigala naravnost pred njim na planjavi. In res, nekaj posebnega se je zgodilo v tem stolpu. Kake dve miti, je bil daleč ta stolp od starega moga. Prostor, kjer se so nahajali zvonovi, se je odpiral in zapiral. Mož se zarez nekoliko na desno, in glej, zvonik v Tani, tu se godi ista stvar. L'ne pri zvonovih se odpirajo in zapirajo. In ravno tako je bilo pri vseh drugih cerkevih stolpov. Line so se odpirale in zapirale.

Kaj pomeni vse to?

Vsi zvonovi morajo zvoniti hkrati.

In nekdo je moral silovito zvoniti, sicer se zvonovi ne bi preigrali tako hitro.

Kaj pomeni to zvonjenje torek? Morda da je kdo znamenja?

Da, zvonovi so dajali znamenja, v vsakem zvoniku v vsaki vasi, v vsaki fari, zvonili so, toda niti en glas ni prišel do starčevih ušes. Stari mož se obrne in posluša.

Ni slišal zvonjenja, toda videl je, da se zvonovi gibljejo. In čudno znamenje je, da v času mestanske vojne zvonijo vse zvonovi v posameznih fahrah. In zakaj zvonijo ti zvonovi?

Gotovo naznanjajo kak ne nadan dogodek.

Toda kakšen?

Radi njega gotovo ne. Nihče na svetu ni vedel, da on prihaja. Zastopniki francoske vlade gotovo niso mogli zvedeti, da je on prišel na francosko zemljo. Saj je komaj stopil na suha tla, Korvetta se je gotovo potopila, in z njo zajedno vse moštvo. In tudi na korveti ni nihče poznal njegovega imena razven kapitana in častnika.

Zvonovi so gibali naprej. Opazoval jih je naš tuječ in štel njih gibanje. Konečno se je pa potolažil in dejal: "Gotovo ne zvontijo radi mene. Nihče ne ve, da sem prišel, nikomur ni znano moje ime."

Za nekaj časa pa se mu zazdi, da nekaj šumi okoli njega.

Gotovo pada listje z dreves. Ko se obrne, pa opazi, da to

ni listje, pač pa kos papirja. Stari mož se sklene in pobere papir. Noč je bila jasna, luna je s'jala sijajno, zato je lahko bral sledice vrstice:

Francoska republika
ena in nedeljiva.

"Mi, načelnik okraja Marne, zastopnik ljudstva, zapovedujemo: Bivši markiz Lantenac, v komte Fontenay, takoimenovani princ bretonski, je skrivno prispeval na bretonsko obrežje pri Granville, in radiča je zločinec. Mi stavimo nagrado na njegovo glavo. Mi plačamo 60.000 liber onemurki ga nam pripelje živega ali pri-nese njegovo glavo. Ta svota se plača v zlatu. En batalljon obrežne armade se je poslal za njim, da ga vjame. Fare se prosijo, da pomagajo vojakom. Dano v mestu Granville junija, 1793.

Načelnik okraja Marne.

Stari mož potegne klobuk nižje na celo, stisne svojo sunčino in se široko napoti po griču navzdol. Najbrž je smatral da zanj nikakor ni več varno, da bi ostal še nadalje na vrhu hriba. Ko pride s hriba navzdol, koraka bolj počasi. Vse okoli njega je zapuščeno. Celo armo ni srečal žive duše. Za nekim grmom se ustavi, sleče suknjo, obrne telov, nik, hlače, zveže umazan robec okoli vrata, potem pa nadaljuje pot.

Luna je jasno sijala.

Prišel je do mesta, kjer se krizate dve cesti, in kjer je stal star kamenit križ. Pod vznosnjem križa opazi zopet enak plakat, kakor ga je dobil na vrhu hriba. Približa se temu plakatu.

"Kam greš?" reče neki glas.

Starec se obrne. V grmičevju opazi precej visokega moža — starega kot sam, z belimi lasmi, samo še bolj raztrgan je bil kot on. Ta mož se je naslanjal na dolgo palico.

"Vprašal sem vas, kam greste?" ponovi prvotni glas.

"Jaz pa vas vprašam, kje se nahajam?" odvrne markiz Lantenac.

Mož pa odvrne:

"Vi ste na graščinskem svetu Tanis. Jaz sem graščinski berač, vi ste naš gospod."

"Jaz?"

"Da v', gospod, markiz Lantenac."

TRETJE POGLAVJE.

Caimand.

Markiz de Lantenac odseča naprej ga bodemo klicali le po tem imenu, odvrne z resnim glasom:

"Prav imate. Izročite me oblastem."

Mož pa nadaljuje:

"Mlada sva oba doma tukaj: vi v gradu, jaz pa v grmovju."

"Nehajte, storite svojo dolžnost, izročite me oblastem," zahteva markiz.

Toda berač se ne da motiti, pač pa nadaljuje:

"Namenjeni ste v Berben — Pail, kaj ne?"

"Da."

"Ne pojrite tja."

"Ker so tam republikanci."

"Koliko časa že?"

"Tri dni."

"Ali so se kmetje kaj upira?"

"Ne, pač pa so jim odprli vrata."

"A!" vzlikne markiz.

Po daljši pavzi pa vpraša:

"Ali ne zvonijo po cerkvah?"

"Da."

"Zakaj pa?"

"Radi vas."

"Toda zvonov se pa le ne more slišati."

"Veter nosi odmev v drugo stran."

Po kratkem molku vpraša berač: "Ali ste videli razglas?"

reče prosjak.

Razdelita si kostanje; jedla sta od istega kosa rženca in pilo iz vrca eden za drugim.

[Potem sta se pa pogovarjala. Markiz je začel izpravevati moža.

"Torej će se zgoditi kaj ali ne, tebi je vseeno."

"Tako je. Vi ste gospodje, ljudje vase vrste. Vi imate čas za take stvari."

Berač potegne še nekaj požirkov vode in reče:

"Kako dobra, sveža voda je, kako vam ugaja, monseigneur?"

"Parizjanov."

"No," reče markiz, "pa pojdi naprej."

In markiz naredi nekaj koračov proti farmi.

Berač pa ga prime za raine.

"Ne pojrite tja."

"Kam pa naj grem?"

"Domov z menoj."

Markiz pogleda berača.

"Cujo, markiz, moj dom ni prijeten, toda varen je. Slabši je kot duplina. Na tleh imam morsko travo; za streho pa imam veje in listje. Pojdite na kmetijo vas ustrelijo. Ce pa greste z menoj, lahko spite. Trudni ste, jutri zjutraj pa repreblikanci odkorakajo, in lahko greste, kamor vas je volja."

Markiz motri berača.

"Na kateri strani si ti?" ga vpraša.

"Ali si republikanc?"

"Ali si privrženec kralja?"

"Berač sem."

"Niti kraljevi privrženec nič ne poznam."

"Mislim, da ne."

"Ali si za ali proti kralju?"

"Nimam časa zato."

"Kaj pa misliš, kaj se godi v deželi?"

"Jesti nimam ničesar."

"Zakaj si mi pa prišel na pomoc?"

"Videl sem, da ste izvržek človeštva. Kaj je postava?"

"Vsak je lahko brez nje. Jaz teh stvari ne razumem. Kar se mene tiče, ali sem jaz postava?"

"Jaz ne vem ničesar o njej. Če umrem od lakote, ali je to postava?"

"Koliko časa pa že umiraš od lakote?"

"Celo svoje življenje."

"In ti si me hotel rešiti?"

"Da."

"Zakaj?"

"Zato, ker sem rekel: 'Glej, tu je še en večji siromak kot tja. Jaz imam pravico dihati, vi pa ne.'

"Toda jaz tebe ne poznam."

"Videli ste me, toda pogledali nekdar."

"Ali ste poznaš?"

"Gotoyo. Dve leti nazaj stešli tu mimo, najbrž na Angleško. Pred pot ure sem pa opa Visok mož. Hembraj, visokičil na hribu visoko postavljeno, mož so redki; Bretonska je domovina malih mož. Srebreno sem pogledal na hrib. Bral sem razglas. Rekel sem: stoj! In ko ste prišli navzdol, je sijal mesec in spoznal sem vas."

"Toda jaz tebe ne poznam."

"Videli ste me, toda pogledali nekdar."

"Ali sva se že kedaj presečala?"

"Večkrat, kajti jaz sem bil vaš lastni berač. Bil sem oni siromak, ki je ležal ob koncu

"Toda ali ne veš, da je naša postavljena na mogo glavo?"

"Da."

"Kje si pa zvedel?"

"Bral sem na razglasu."

"Torej znaš brati?"

"Da in tudi pisati. Nisem torej kaka baraba."

"Torej če znaš brati, in ker si bral razglas, ti mora biti znan, da mož, ki me izda dobi šestdeset tisoč frankov?"

"Znano mi je."

"In ne v asignatih." (Slab papirnat denar, ki je bil tedaj na Francoskem skoro brez vrednosti.)

"Da, vem, v zlatu dobim."

"Ali veš, da je šestdeset tisoč frankov že lepo premoženje?"

"Da."

"In da dobi oni, ki me izda, to premoženje?"

"No, in kaj zato?"

"Glej ga, denar imaš."

"Prav to sem tudi jaz misil. Ko sem vas videl prihajati, sem si rekel: 'le pomisli, berač, mož, ki izda tega človeka, dobi šestdeset tisoč frankov. Hiti torej, da ga boš skril.'

Markiz sledi beraču. Kmalu sta v goščavi. Tu je bila beračeva duplina. V njej je bilo še prostora za dva.

"Vedel sem že naprej, da dobiti gosta," reče berač.